

מישרים, ובאזהרותיו מרחיק אותנו מהנזק ומהבעור וכל רבריו אמת וצדק לפי שהוא הפירוש האמתי על תורת משה ובלעדיו אי אפשר להבין רוב המצות שנצטוונו עליהם. קשה לי לפרט נודל מעלת הספר הזה והתועלת הנמרצה אשר יושג לדורשים וחוקרים בו והשוקרים על דלתותיו יום יום, כי הוא רם ונשא, ואין לנו יכולת להללו ולשבחו אפילו חלק אחד מאלף הראוי לו, וכל כך געלה מעלתו שאפילו חכמי הנוצרים הורו והעירו בזה. הלא תראה חכם גדול שבכם פיררו נאלאמינו אעפ"י שהיה מגדולי שונאינו ספר בשבח התלמוד והורה מעלתו ושהם רבריו אלהים, וכתב עליו הרברים האלה כלשון לטין: „איסטי אניס תלמוד אופוס קוארם דוינה דינאליק אאוטוריטאטי אונדיקונק פרידיטוס וכו'". ובספרו „ארקאניס קאטוליקה ויריטאטיס" חלק א' כתב, שהתלמוד ראוי הוא לקבלו ולהעתיקו ללשון לטין, וגם נאה ויאה לקרות בו בפרהסיא בכל המדרשות וכו', לפי שיש ללמוד ממנו יותר מכל שאר הספרים. ואם חכמים אחרים משלכם ספרו בנגותו היה מפני חוסר ידיעתם שלא השיגו אמתתו. — ומה שאמרת שהכומר הכרמלי הטיח עליו דברים כאמרו שכתוב בו שמועד לנו לקחת איש בתו או אחותו לאשה ושעושה כזו רצון השי"ת, ח"ו שימצא בתלמוד כפירה כזו, ושקר ענו בו, ואם ח"ו היה בו דבר זה ודאי שהיה ראוי להשרף, שהיא נגד מה שצונו השי"ת בתורתו בספר ויקרא (יח) ששם אסר לנו העריות האלה. ואיך יעלה על הדעת שיתירו חכמים מה שאסרה התורה? אדרבה הם החטירו לנו דברים רבים שלפי התורה לא נאסרו ורק משום נדר וסייג לאותם שנאסרו בפירוש. ועשו כן מרכתיב ושמתם את משמרת (ויקרא יח, 5) שדרשו עשו משמרת למשמרתי, ואם הם החטירו כמה שלא נאסר, איך יתכן שיתירו מה שנאסר בפירוש?

שרוב הרברים הכתובים בו אינם אלא דברי הבאי והבל יריק וספורי זנות תפלות בעת שטוות לאור הלכנה, ומהם שקרים וכזבים וגוזמאות שלא היו בעולם, ומדרשות ואגדות שאין שום שכל יכול לקבלם, וגם דברים המספרים בנגותנו. ועוד הוסיפו לרבר תועה על ישו משיחנו. וכל זה איננו שוה לי ואיני משים עליו לב בידעי שהבל מרוע לבכם וקשי ערפכם. אבל מה תאמרו על הרברים שכתבו חכמיכם נגד התורה ונגד כל דרך ישר, והתעו אתכם להורות הפך מצות ה'. קצת מהרברים הבאים בתלמוד נגד תורת משה כתב סיסטו שינינו בספרו השני המכונה ביבליותיקה וג"כ פראי תומאס בראטיאינו הספרדי מכת הכרמל בספרו המכונה בלטין „סאלוטי אומניאוס גינטיאוס פרוקוראנדה", ואמר שנמצא בתלמוד דברים רבים שהם מינות ונגד התורה ושראוי הספר ההוא להשרף. ולא הוא כלבר דן את התלמוד לשרפה, כי גם משנים קדמוניות יצא דבר מלכות עליו עשר פעמים להשרף מפני העול והמינות והשקר הנמצא בו ואלו הם הנזורים עליו שרפה: אונגוסטיניאן קיסר, ואחריו תשעה אפיפירוסים הם: גריגוריאן התשיעי, אינר סינציאו הששי, קלימינטו הרביעי, אונוריאן הששי, ג'ואן העשירי ושנים, גוליאו השלישי, פאולו הששי, פיאוס החמישי, גריגוריאן השלישה עשר. ובוראי שלא עלתה הסכמתם לרזן אותו לשרפה על לא חסס אלא מפני הרברים המתנגדים לתורה. ואנכי חלילה לי מחטוא כלשוני להזכירם ולהעלותם על רל שפתי, ועם כל זה אומר אחד או שנים מהקלים שבהם ומאלה תרע לשאר הנשארם. הנה בראטיאינו הנזכר כתב בספרו בשם סיסטו הנזכר ברף קצ"ט ואמר שכתוב בתלמוד במס' יבמות (סב:) הנושא את בתו או את אחותו עשה בזה רצון השי"ת, והרבר הזה ידוע שהוא אסור בתורה שהיא אחת מהעריות וגם הוא נגד היושר. — גם כן שכתוב במס' ר"ה (טז:): אמר רבי ברוספראי בשם רבי יוחנן, שלשה ספרים נפתחים בר"ה, אחד של צדיקים גמורים ואחר של רשעים גמורים ואחר של בינונים וכו'. והרבר הזה כפירה היא לומר שיש ספרים למעלה לפני הקב"ה, ובאמת אין בשמים שום דבר גשמי אלא הכל שבלי ורוחני. ולפני השי"ת הכל גלוי ואין שיוך בו שכחה, ולמה הוצרכו הספרים? אין זה כ"א לעקל האמת ולספר לפני ההמון דברי רוח והבל.

ה י ה ו ד י : הנה פעררת פויד לכלי חוק לדבר על התלמוד עולה, כי לא ידעת אותו ולא באת עד תכונתו, כי קצר שכלך להבין דרכיו. ולכן דע והבן שהתלמוד הוא אבל כוחו פגת יקרת, הוא מעין אשר ממנו נובעות כל החכמות, וראוי הוא להקרא מורה האמת, המדריכנו במעגלי יושר ומגיד

אבל דע שחכמיכם ברצותם להוציא לעז וקלם על התלמוד זייפו בו דברים רבים, וזה אחד מהם. ולהראותך האמת אביא דברי המאמר ההוא כפי הנוסחא האמתית בפ"ו מסמ' יבמות ופ"ט במס' סנהדרין, וז"ל: תנו רבנן, האוהב את שכניו והמקרב את קרוביו והנושא את בת אחותו והמלוה סלע לעני בשעת דחקו, עליו הכתוב אומר אז תקרא וחי' יענה וכו'. אלו הם דברי המאמר שהם ישרים ונכוחים ואין לפקפק עליהם. אבל הקנאה והשנאה גורמת לחכמיכם לזייף המאמר לקרות במקום בת אחותו בתו ואחותו. ובפירוש אמרו חז"ל שעל ערות הבת בעדים ובהתראה חייבים שרפה ואם לאו חייבים כרת ביד שמים אם היה במזיד, ובשונג חייב חטאת. וכן כתב הרמב"ם להלכה באסורי ביאה פ"א ופ"ח. ואף כי התורה בויקרא לא אסרה